

Motion till riksdagen

1988/89:Sk656

av Ingrid Ronne-Björkqvist och

Carl-Johan Wilson (båda fp)

En sjukvårdsavgift på försåld alkohol

Sjukvårdens problem har med all rätt kommit i debattens blickpunkt. Resurserna räcker inte till. Det direkta skattetrycket är redan nu för högt. Omprioriteringar, i den skala som skulle krävas, klarar vi inte.

Det är ett väl dokumenterat faktum att alkoholbruket kostar samhället enorma summor – ca 70–80 miljarder per år. En stor del av kostnaderna får landstingen stå för.

Olika lokala studier visar att 20–30% av alla patienter som söker sig till sjukhusens akutmottagningar är alkoholpåverkade eller alkoholmissbrukare.

Det har uppskattats att omkring en femtedel av alla vårdplatser inom akutsjukvården utnyttjas av patienter med sjukdomar som orsakats av alkohol.

Närmare 40% av utskrivningarna från de psykiatriska klinikerna sker under diagnosen alkoholism och alkoholpsykos.

Ca 10% av både dödlighet och total vårdkonsumtion i Stockholms län förklaras av alkoholrelaterade sjukdomar. (Uppgifterna ovan är hämtade ur socialstyrelsens idéprogram "Minska alkoholkonsumtionen med 25% till år 2000".)

Landstingen (eller motsvarande sjukvårdshuvudmän) borde kunna få ett budgettillskott genom en särskild sjukvårdsavgift på de alkoholdrycker, som försäljs inom det egna landstingsområdet. Avgiften bör göras proportionell till respektive drycks alkoholstyrka.

Man kan t.ex. införa en avgift om maximalt en krona per procent alkohol och liter. Avgiften kan då varieras med hänsyn till alkoholskadesituationen och budgetbehovet i varje landstingsområde.

Om sjukvårdsavgiften exempelvis skulle sättas till 50 öre per procent alkohol och liter skulle inkomsterna – beräknade på 1987 års försäljning – i några slumpvis valda län bli följande:

Stockholms län 450 milj.kr.

Malmöhus län 135 milj.kr.

Västernorrlands län 50 milj.kr.

Om sjukvårdsavgiften sattes till en krona per procent alkohol och liter skulle tillskottet till sjukvården i landet totalt bli cirka fyra miljarder kr.

En prisökning kommer givetvis att påverka försäljningen. Inkomsten kan därför inte väntas bli lika hög som i exemplen. En minskad försäljning kommer dock snabbt att ge mindre vårdbehov för alkoholskador och därmed lägre vårdkostnader.

Hemställan

Mot. 1988/89

Sk656

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om sjukvårdsavgift vid försäljning av alkohol.

Stockholm den 25 januari 1989

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Carl-Johan Wilson (fp)